

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 84 0 P 047303 18 Rev
Banjaluka, 08.02.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija: Violande Šubarić, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Gorjane Popadić kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja P.V., sin M., iz B., koga zastupa punomoćnik J.H., advokat iz B., protiv tuženih: D.V., sin N., iz DB., opština B.; D.V. kći N., iz B. i M. V., kći N. iz B., sve zastupa punomoćnik S.B., advokat iz D., radi utvrđenja ništavosti testamenta, vrijednost predmeta spora: 31.000,00 KM, odlučujući o reviziji tuženih izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Doboju broj: 84 0 P 047303 18 Gž 2 od 05.6.2018. godine, na sjednici održanoj 08.02.2019. godine donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Derventi broj: 84 0 P 047303 17 P 2 od 23.11.2017. godine odbijen je zahtjev tužitelja da se utvrdi da je ništav lični testament, bez broja i datuma, dostavljen kao testament umrlog M.V.1, sin D. iz DB., opština B. Obavezan je tužitelj da tuženima, na ime troškova parničnog postupka, isplati iznos od 7.488,75 KM.

Presudom Okružnog suda u Doboju broj: 84 0 P 047303 18 Gž 2 od 05.6.2018. godine, žalba tužitelja je uvažena i prvostepena presuda preinačena tako da je utvrđeno da je ništav lični testament, bez broja i datuma, dostavljen sudu kao testament umrlog M.V.1, sin D. iz DB., opština B. obavezani tuženi da tužitelju naknade troškove postupka u iznosu od 9.740,00 KM, te odbijen zahtjev tuženih za naknadu troškova žalbenog postupka.

Blagovremenom revizijom tuženi pobijaju drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija uvaži i osporena presuda preinači tako da se odbije žalba tužitelja i potvrdi prvostepena presuda, a tužitelj obaveže da im naknadi troškove žalbenog i revizionog postupka.

Tužitelj predlaže da se revizija odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da se utvrdi ništavim testament, bliže opisan u izreci prvostepene i drugostepene presude.

Raspravljajući o stavljenom zahtjevu, prvostepeni sud je utvrdio da je ostavilac, M.V.1 stric parničnim strankama, odnosno da su otac tužitelja (M.V.2) i otac tuženih (N.V.) bili rođena braća ostavioca. Ostavilac je umro dana 29.05.2015. godine u Doboju. Nije bio oženjen, niti je imao djece. U ostavinskom postupku, vođenom kod Osnovnog suda u Derventi pod brojem: 84

0 O 046921 15 O, na ročištu održanom 19.06.2015. godine, nasljednica M.V. (ovdje tužena, u daljem tekstu: trećetužena), prezentovala je sudu otvorenu svesku - Notebook, u kojem je na listu papira, napisano latiničnim slovima „Punomoć“, a u nastavku teksta takođe latiničnim slovima je napisano: „Sve što je moje sve ostavljam D.V. + N. V. kuću i pomoćne zgrade sve poljoprivredne strojeve uz to ostavljam i kola Audi Zemlju šumu što pripada meni Ašto se tiče kuće u B.po rešenju iz B.L. ostavljam D.V.“, navedeni sadržaj je potpisan sa lijeve strane latiničnim pismom „M.V.1“ i desno ćirilničnim slovima „MB“, a ispod toga napisani tekst je pošaran, nečitak i posebno prekriven, te ispod njega napisano „nije“. Rješenjem broj: 84 0 O 046921 15 O od 19.06.2015. godine, prekinut je ostavinski postupak iza umrlog M.V.1, a nasljednik P.V. (ovdje tužitelj) je upućen na pokretanje parnice protiv tuženih radi osporavanja testamenta.

Temeljeći svoju odluku uglavnom na iskazu trećetužene koja je rekla da joj je stric (ostavilac) rekao da je sačinio testament, i gdje se nalazi, još u avgustu 2007. godine, ali da ga je ona našla i uzela tek nekoliko dana poslije njegove smrti (umro 29.05.2015. godine), odnosno sahrane, prvostepeni sud zaključuje da je testament sačinjen 2007. godine u vrijeme važenja Zakona o nasljeđivanju ("Službeni list SR BiH", broj: 7/80 i 15/80), prema čijoj odredbi člana 66. stav 2. za punovažnost svojeručnog testamenta nije nužno da je u njemu naznačen datum kada je sačinjen, pa kako tokom postupka nije dovedena u pitanje sposobnost ostavioca za rasuđivanje, niti činjenica da je znao čitati i pisati, nalazi da je sporni testament izraz volje testatora, napisan i potpisan njegovom rukom, slijedom čega odbija tužbeni zahtjev, jer da je sporni testament, sačinjen u skladu sa odredbom člana 66. naprijed navedenog Zakona o nasljeđivanju.

Nakon što je, odlučujući o žalbi tužitelja, u smislu odredbe člana 217. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 – u daljem tekstu: ZPP), održao raspravu, na kojoj je ponovo saslušao trećetuženu, te izveo dokaze čitanjem iskaza tužitelja i ostalih tuženih i čitanjem materijalnih dokaza, drugostepeni sud je našao da je žalba osnovana, pa je preinačio prvostepenu presudu i utvrdio da je predmetni testament ništav. Drugostepeni sud valjanost spornog testamenta cijeni prema odredbama Zakona o nasljeđivanju ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 1/09, 55/09 i 91/16 – u daljem tekstu: ZN), koji se primjenjuje od 13.01.2009. godine jer, suprotno rezonovanju prvostepenog suda, zaključuje da nije sačinjen prije 2011. godine (ocjenjujući iskaz trećetužene, koja je tvrdila suprotno, pristrasnim i nepouzdanim), a i da jeste da je testator bio u zabludi i raspolagao nekretninama koje nisu bile upisane kao njegovo vlasništvo u odgovarajućim zemljišnoknjižnim evidencijama, pa bi u tom slučaju testament bio ništav po tom osnovu.

Drugostepena odluka je pravilna i revizioni navodi je ne dovode u pitanje.

Među strankama nije sporno da se u testamentu govori o kući u B., koja je bila predmetom parničnog postupka, vođenog po tužbi M.V.1 (ostavilac, odnosno stric parničnih stranaka) od 01.9.2011. godine, radi utvrđenja da je po osnovu kupovine i građenja, zajedno sa svojim pokojnim bratom M.V.2 (ocem tužitelja), vanknjižni suvlasnik i sukorisnik te kuće i pripadajućeg zemljišta, u dijelu od 1/2. U tom postupku donesena je prvostepena presuda broj: 84 0 P 035622 11 P (kojom je udovoljeno tužbenom zahtjevu), dana 06.7.2012. godine. Ta presuda je potvrđena odlukom drugostepenog suda od 21.3.2013. godine, te je u pogledu vanknjižnog suvlasništva i sukorisništva, ostala nepromjenjena i kada je revizioni sud odlučio o reviziji tuženog, presudom od 05.4.2016. godine. Otac tužitelja je, nema sumnje, preminuo

dana 29.06.2011. godine. I trećetužena se izjasnila da je stric M.V.1 (ostavilac) vodio neki imovinskopravni postupak ali nakon smrti brata M.V.2, dakle, poslije 29.6.2011. godine.

Prema tome, kako se u predmetnom testamentu, u vezi sa navedenom kućom, spominje rješenje iz B.L. (Banjaluke) i kako se to očekivano rješenje može odnositi samo na naprijed opisani parnični postupak, koji je pokrenut 2011. godine, sasvim je izvjesno da sporni testament nije sačinjen ranije (2007. godine, kako tvrdi trećetužena), nego u vrijeme vođenja opisane parnice. Naime, među strankama nije sporno da ostavilac nije vodio nikakav drugi postupak u vezi sa nekretninama, odnosno kućom u B. iz kojeg bi očekivao neko rješenje iz Banjaluke. Pored toga, spornim testamentom ostavilac je raspolagao i „kolima Audi“. Iz priložene potvrde o vlasništvu vozila, za putnički automobil Audi, registarske oznake 309-T-826, proizlazi da je M.V.1 upisan kao vlasnik ovog vozila dana 12.7.2010. godine, pa i to nameće zaključak da je sporni testament sačinjen nakon 13.01.2009. godine kada je stupio na snagu ZN.

Kada je to tako, onda se valjanost predmetnog testameta ima prosuđivati prema odredbama člana 68. ZN. Tim odredbama je propisano da je svojeručni testament (o kojem je riječ u ovom postupku) punovažan ako ga je zavještalc napisao svojom rukom i ako ga je potpisao (stav 1.), te da je za punovažnost svojeručnog testameta nužno da je u njemu naznačen datum kada je sačinjen.

U spornom testamentu nije naznačen datum kada je sačinjen, pa ga to, saglasno naprijed citiranoj zakonskoj odredbi, čini ništavim, bez ikakvih drugih utvrđenja koja bi uticala na njegovu valjanost, a odnose se na sposobnost testatora za rasuđivanje, i njegovu eventualnu zabludu u vezi sa pravom svojine na nekretninama kojima je raspolagao. Ovo zato što je prema odredbi člana 67. ZN punovažan samo onaj testament koji je sačinjen u obliku utvrđenom u zakonu i pod uslovima predviđenim zakonom.

Naprijed izneseni razlozi čine irelevantnim navode revizije kojima se objašnjava kako je drugostepeni sud pogriješio kada je zaključio da ostavilac nije mogao raspolagati imovinom kao vanknjižnim vlasništvom, kao i oni kojima se ukazuje da je tužitelj, utvrđenje ništavosti predmetnog testameta, između ostalog, temeljio i na tvrdnji da zavještalc nije bio sposoban za rasuđivanje i da nije potpisao sporni testament, jer je u tužbi predlagao izvođenje dokaza vještačenjem po vještaku medicinske struke i po vještaku grafološke struke, a kasnije je od toga odustao.

Slijedom izloženog odlučeno je kao u izreci, temeljem odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić